

Душанка Папић

НБ „Вељко Петровић” Бачка Паланка

dudarapic@gmail.com

Драгана Петрић

НБ „Вељко Петровић” Бачка Паланка

bibl.zavicajno@gmail.com

САВРЕМЕНИ ТОКОВИ У БИБЛИОТЕКАМА

Стручни скуп Друштва библиотекара Републике Српске Бања Врућица, 18–19. априла 2019. године

У Бањи Врућици код Теслића, у организацији Друштва библиотекара Републике Српске, 18. и 19. априла 2019. године одржан је стручни семинар под називом „Савремени токови у библиотекама”. Семинар, 24. по реду, и ове године организован је у сарадњи са Народном и универзитетском библиотеком Републике Српске, а под покровитељством Министарства за науку и образовање у Влади Републике Српске. Овом међународном скупу присуствовало је преко 300 библиотекара народних, школских, високошколских и специјалних библиотека из РС, Федерације БиХ, Србије и Црне Горе, са циљем размене мишљења и идеја, стручних знања и примера добре праксе за унапређење даљег квалитетног развој струке на подручју рада са корисницима.

Присутне је, у име домаћина, поздравила госпођа Стојка Мијатовић, дугогодишња председница Друштва. У поздравном говору истакла је значај развијања пријатељства, сарадње и заједништва библиотекара у региону, указавши на потребу развоја струке и примену нових знања кроз размену искустава приликом оваквих скупова. Гостима се, у име Министарства просвете и културе РС, обратила госпођа Милица Котур, истичући значај библиотека и библиотекара у очувању просветитељске мисли, културе, језика и ћириличног писма. Похваливши енергију и добро расположење присутних, директорица Универзитетске библиотеке РС Љиљана Петровић Зечић, поздрављајући библиотекарe, указала је на предности оваквих окупљања, размену искустава и идеја као залог будућности и напретка библиотекарства на овим просторима.

Теме овогодишњег скупа биле су: „Завичајни и посебни фондови, спој традиције и савремених токова у библиотекама”, „Мјесто високошколских библиотека у свјетлу модерних технологија” и „Комуникација и интеракција у школској библиотеци”, свакако да одговарају и прате догађања и стремљења савременог библиотекарства које се у светлу модерних технологија и трагању за новим видовима комуникације суочава са потребом очувања традиције, материјалних и духовних вредности и на локалном нивоу. Са укупно 40 прихваћених радова колегама су се представили библиотекари из Сремске Митровице, Суботице, Новог Сада, Бачке Паланке, Београда, Бања Луке, Источног Сарајева, Лазаревца, Прњавора, Неготина, Приједора, Бијељине, Ужица, Ниша, Невесиња, Пожеге, Лазаревца, Обреновца, Цетиња, Зворника и Библиотеке манастира Студеница.

У току скупа поред предложених тема сами библиотекари су, сходно активностима у својим библиотекама, истакли у презентованим радовима и додатне области као важно место за истраживање: посебни фондови, завичајне збирке, стара и ретка књига, дигитализација завичајног материјала, нови облици комуникације са корисницима, доступност завичајних збирки за инвалиде, савремени начини презентовања, видљивост у локалној заједници, значај и осавремењивање школских библиотека, као и модерне технологије у служби библиотекарства.

У току прве сесије, која је била уводног карактера, др Добрила Бегенишић (Народна библиотека Србије) истакла је потребу за сталним трагањем за иновативним библиотечким знањима, али и остваривањима у свету установљених стандарда. Јасмина Нинков (Библиотека града Београда) указала је на велики значај промена, тј. иновативности у библиотекама као услов њиховог опстанка. Нагласила је да библиотеке будућности чини ново време, ново размишљање и нова логика, а у том смислу и оне морају понудити савремене сервисе и нове вештине, а све то кроз инсистирање на доживотном образовању. Библиотеке морају да „искористе тренутак промене нашег света”. Др Славица Гостиминовић (Народна библиотека Добој) указала је на потребу и неопходност увођења дигитализације (првенствено) завичајних фондова, али и на све проблеме са којима се на том путу библиотеке суочавају, од материјалних, техничких, до кадровских. Представница Народне и универзитетске библиотеке Бања Лука, Оријана Вуковић, изнела је планове за формирање посебних колекција у овој библиотеци, дефинишући при томе

ставове свих библиотекара Републике Срске о проблемима који су у вези са завичајним фондovima, а тичу су ратних дешавања која су погодила становништво РС. Читав регион био је суочен са изменама граница, сталним миграцијама и променама структуре становништва и др. што је захтевало и промене сваке друге врсте: прилагођавање рада библиотеке новим корисницима, упознавање локалног становништва са завичајним фондом, тешкоће са којима се сусрећу библиотекари приликом проналажења материјала за проучавање једног краја и сл.

Због великог броја интересантних тема и мноштва идеја које је требало презентовати, рад скупа је настављен у две одвојене сале: прву групу су чинили завичајни и високошколски библиотекари, а другу школски библиотекари. Одговарајући на једну од тему овогодишњег семинара, а која се односи на завичајне и посебне фондове, библиотекари су у приказима својих радова показали изузетну посвећеност у трагању за новим односом према очувању културне баштине, обради и презентовању ових фондова. Семинар је био прилика да се покаже сво богатство локалних културних заједница, њихова јединственост и посебност са једне стране, а са друге стране да се укаже на широки спектар могућности њиховог прикупљања, истраживања, смештаја, као и мноштво креативних идеја и примера добре праксе за њихово презентовање. Заједничко мишљење свих је да треба пронаћи начин да се скрене пажња јавности на овај веома вредан и уникатан део фонда сваке јавне библиотеке, који јој даје посебан печат и особеност.

Сваки семинар доноси и неке организационе новине. Овога пута, присутни библиотекари имали су прилику да погледају ауторски филм Маша Мехмедовића „Покрет за народно-ослободилачко библиотекарство”, који је на интересантан и духовит начин приказао стање библиотекарства данас (које је мање-више исто или слично у читавом региону). Указао је на све тешкоће овог „заната”, потребу личног ангажовања, креативности, иновативности и посвећености библиотекара у свом послу, али и лепоту позива-библиотекар. Душица Липовац (НУБ РС Бања Лука) кроз тему рада „Формирање и развој библиотечких услуга за особе са инвалидитетом” скренула је пажњу на потребу адекватног приступа особама са инвалидитетом, те њихову већу видљивост као корисника посебних и других фондова у библиотекама.

У оквиру тематског блока посвећеног школским библиотекарима учешће су узели: Бранка М. Ковачевић (ОШ Приједор), Наташа Ј. Си-

мић (НБС Београд), мр Мирела Шарић и Оријана Вуковић (НУБ РС Бања Лука), Жељана Арсеновић и Ружа Авакумовић (Бијељина), Бранкица Радоњић (ОШ Прњавор), Снежана Кавалић-Арсенијевић (БГБ-Београд), Марина Неђић (БГБ Београд), Данијела З. Мандић (ОШ Источно Сарајево), мр Алијана Алиспахић и Ајдин Бегић (ОШ Сарајево), Мирјана Радовановић Пејовић, Ана Дуковић и Марина Јевтић (ОШ Ужице), Јелена Калајџија и Снежана Стевић (Бијељина), Биљана Петровић и Нада Караић (БГБ Београд). У овом делу сесије предавачи су изнели бројне примере добре и корисне праксе која је примењива у свакодневном раду школских библиотека. Издвојило се низ интересантних тема: рад са децом предшколског узраста, школске библиотеке и адолесценти, фондови школских библиотека и дигитализација, значај е-публикација као нови вид комуникације, промена статуса и побољшање услова за рад школског библиотекара и рад са децом са инвалидитетом и посебним потребама.

Захваљујући овогодишњем стручном скупу Друштва библиотекара РС који је задржао континуитет окупљања и повезивања људи из струке, размењена су мишљења, идеје, стручна знања и бројни примери конкретног деловања библиотекара региона. Изузетна посећеност, пријатна радна атмосфера и пријатељска дружења чинили су саставни део семинара у Теслићу. Културни програм такође није мањкао, за то су се побринули Народна библиотека Теслић и Етно-група „Просвјета”, док је колегиница Бранка Санчанин (Народна библиотека Србац) промовисала ауторску књигу „Божјиње приче”. Библиотекари су отишли богатији за неке нове идеје, знања и везе, потврђујући и овога пута да су део једног великог колектива.